

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS
SKYRIAUS**

**PAŽYMA
DĖL VIRGINIJOS VINGRIENĖS IR BENIAUS RŪTELIONIO VEIKSMŲ ŠEŠTOKUOSE
VYKUSIAME RENGINYJE**

2020 m. lapkričio 17 d. Nr. 3-118 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. liepos 12 d. Reklamos gaudyklėje gavo pranešimą (reg. Nr. 1-1734(7.9) dėl Virginijos Vingrienės dalyvavimo renginyje „Šeštokų vasara 2020“ ir, pranešėjo nuomone, galimo rinkėjų papirkinėjimo. Pranešime pažymima, kad *„LVŽS kandidatė Virginija Vingrienė renginyje Šeštokų vasara 2020 galimai papirkinėjo rinkėjus. Ne tik įteikė padėkas įrėmintas, tačiau visiems nuo scenos garsiai pranešė, kad atvežė maišą saldainių, kurį perdavė ir kvietė vaišintis“*. Laiške pridėta nuotrauka ir nuoroda¹, kur galima rasti renginio ir šio įvykio vaizdus.

2. 2020 m. liepos 14 d. gautas dar vienas pranešimas (reg. Nr. 1-1714(7.9) dėl tos pačios šventės. Jame nurodyta, kad *„liepos 11 d. Šeštokuose, Lazdijų rajone vykusios šventės metu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatai į Seimą Benius Rūtelionis ir Virginija Vingrienė dovanuoja dovanas rinkėjams.“* Pranešime prašoma atlikti tyrimą dėl rinkėjų papirkinėjimo, kartu pridėtos 3 nuotraukos.

3. VRK 2020 m. liepos 16 d. posėdžio metu nuspręsta abu pirmiau minėtus pranešimus perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

4. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d.

5. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę. To paties straipsnio 2 dalyje numatyta, jog rinkėjų papirkimu nelaikomas spausdintos medžiagos (veiklos ar rinkimų programos, biografijos ar kitokių informacinio turinio lankstinukai, kalendorių, atvirukų, lipdukų), pažymėtos politinės partijos, kandidatų sąrašo, kandidato ar*

¹ <https://www.facebook.com/photo?fbid=3466507950060478&set=oa.3103692043078131>

asmens, numatomo kelti ar numatančio išsikelti kandidatu į Seimo narius, simbolika, neatlygintinas platinimas.

6. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 patvirtintų Metodinių rekomendacijų dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimas, 3 punkte numatyta, kad *rinkimų įstatymuose įtvirtintas draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kuri numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę. Rekomendacijų 4 punkte dovanos ar kitoks atlyginimas apibrėžiamas kaip turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, tam tikri mokami darbai, turtinės teisės, paprastai mokami intelektualinės veiklos rezultatai, paprastai mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir pan.).*

7. Susipažinus su pranešimuose pateikta ir viešojoje erdvėje paskelbta informacija, nustatyta, kad Virginija Vingrienė ir Benius Rūtelionis dalyvavo 2020 m. liepos 11 d. Lazdijų rajone vykusiame renginyje „Šeštokų vasara“.

8. VRK 2020 m. liepos 24 d. kreipėsi į minėtus asmenis (reg. Nr. 2-847(7.9); reg. Nr. 2-848(7.9), prašydama nurodyti detales dėl sąsajų su Šeštokų miesteliu, iniciatyvos dalyvauti anksčiau minėtame renginyje, šventės dalyviams dovanotų dovanų, su jomis susijusių išlaidų bei kitų aplinkybių.

9. 2020 m. liepos 31 d. Virginija Vingrienė atsakė (reg. Nr. 1-2133(7.9) į VRK paklausimą, nurodydama, kad:

9.1. *„Renginyje dalyvavau žodiniu Šeštokų bendruomenės pirmininkės kvietimu, jos prašymu parengiau ir padėkas nusipelnusiems bendruomenės nariams, kaip jų darbo ir indėlio įvertinimą.“*

9.2. *„Esu kilusi iš Dzūkijos, kviečiama Lazdijų rajono bendruomenių renginiuose reguliariai dalyvauju nuo pat kadencijos pradžios ir visuomet raštiškomis padėkomis pagerbiu bendruomenėje savo veikla pasižymėjusius ar kitaip nusipelnčius žmones. Su Šeštokų bendruomenės nariais mane sieja draugiški, pilietiški santykiai.“*

9.3. *„Iteikiau tik padėkas, taip pat atvežiau saldainių bendruomenės vaišių stalui. Pažymiu, jog minimais saldainiais – Lietuvos Respublikos Seimo logotipu pažymėtus šokoladinius gaminius – Seimo nariai (tiek šios, tiek, turimomis žiniomis, ir ankstesnių kadencijų) įvairiuose renginiuose*

įprastai vaišina susirinkusiuosius.“ Taip pat pažymima, kad jokių su renginiu susijusių išlaidų V. Vingrienė neturėjo.

9.4. Nurodyta, kad V. Vingrienė ir anksčiau aktyviai dalyvaudavo įvairiose Lazdijų rajono bendruomenės šventėse, tokiose kaip Ūkininkų rudens, Oninių minėjimo, Pirmosios vagos, Poezijos ir Klojimų teatro festivaliuose, ji teikdavo padėkas, kurios, *„pasak bendruomenių pirmininkų, <...> vietos gyventojų yra laikoma svarbiu jų veiklos įvertinimu ir pagerbimu“*. Seimo narė pažymi, kad kartais kartu su padėkos raštais įteikdavo ir nebrangių Seimo atributika pažymėtų suvenyrų.

9.5. Renginyje nei pati V. Vingrienė, nei organizatoriai neminėjo, kad ji yra kandidatė 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose, taip pat nebuvo prašoma palaikyti rinkimuose. Seimo narė pažymi, kad *„į renginį nebuvo kviesta kaip artėjančių rinkimų dalyvė, o jo metu apskritai nebuvo kalbama apie rinkimus. <...> Aš buvau pakviesta tarti sveikinimo žodį kaip Seimo narė. Scenoje kalbėjau tik apie pačią šventę, <...> penkiems bendruomenės nariams įteikiau minėtas nuopelnus pagerbiančias padėkas. Pažymiu, jog rengiuosi kandidatuoti į Seimą Justiniškių – Viršuliškių rinkimų apygardoje.“*

9.6. 2020 m. lapkričio 5 d. į V. Vingrienę kreiptasi elektroniniu laišku dėl dovanotų saldinių kiekio ir vertės. 2020 m. lapkričio 11 d. gautame atsakyme nurodyta, kad Lietuvos Respublikos Seimo logotipu pažymėtų šokoladinių gaminių bendruomenės stalui Seimo narė vežė maždaug 1,5–2 kg. Nurodyta: *„iš sandėlio liepos 9 d. paėmiau 3 kg, jų buvo paimtas didesnis kiekis, skirtas ir kitoms reprezentacinėms reikmėms. Vieno kg šių saldinių kaina – 13,92 Eur.“*

10. 2020 m. rugpjūčio 3 d. gautas Beniaus Rūtelionio atsakymas (reg. Nr. 1-2134(7.9), kuriame pažymima, kad:

10.1. *„Dalyvauti renginyje žodžiu pakvietė Šeštokų seniūnė Liana Audzevičienė“*.

10.2. Jokių dovanų B. Rūtelionis renginio dalyviams nedovanojo ir išlaidų nepatyrė. Jis pažymi, kad *„renginio pabaigoje manęs – ilgamečio savivaldybės tarybos nario ir aktyvaus Lazdijų krašto visuomenės nario – renginio organizatoriai paprašė jų vardu pasveikinti tinklinio varžybų dalyvius – pasveikinau ir perdaviau organizatorių dovanas (tris krepšelius, kas juose buvo, – nežinau).“*

10.3. Nuolat, daug metų, nepriklausomai, vyksta ar ne rinkimų kampanijos, B. Rūtelionis dalyvauja Lazdijų krašto renginiuose – bendruomenių šventėse, minėjimuose, kultūriniuose renginiuose ir panašiai.

10.4. Jis kandiduoja daugiamandatėje rinkimų apygardoje. Atsakyme nurodoma, jog *„apie rinkimus jokių kalbų renginyje nebuvo – niekas neskaitino dalyvauti rinkimuose, nekalbėjo, kad kandidatuoju į Seimą ir pan. Kaip įprasta, buvau pristatytas kaip Lazdijų savivaldybės tarybos narys.“*

11. 2020 m. liepos 24 d. kreiptasi į Lazdijų kultūros centrą (reg. Nr. 2-849(7.9) teiraujantis dėl detalių dėl V. Vingrienės ir B. Rūtelionio dalyvavimo minėtame renginyje.

12. 2020 m. rugpjūčio 3 d. gautas atsakymas (reg. Nr. 1-2132(7.9), kuriame nurodoma, jog:

12.1. *„Lazdijų kultūros centras dalyvauti šventėje kvietė socialiniame tinkle „Facebook“ (liepos 11 d. 12:54 Lazdijų kultūros centro įrašas). Atskirų kvietimų Jūsų rašte minėtiems ar kitiems asmenims Lazdijų kultūros centras nesiuntė. Turimomis žiniomis, šventėje dalyvavo ir kiti politikai (Justas Pankauskas, Vilius Semeška, Audrius Klėjus, Daiva Barkauskienė ir kt.).*

12.2. *„Seimo narė Virginija Vingrienė teikė ūkininkams padėkas, ilgametis Lazdijų rajono savivaldybės tarybos narys Benius Rūtelionis pasveikino visus susirinkusiuosius su švente.“* Pažymima, kad renginio dalyviams jokia forma nebuvo užsiminta apie V. Vingrienės ir B. Rūtelionio kandidatavimą į Seimą ir jokio skatinimo dalyvauti rinkimuose nebuvo. Pridedama, kad *„minėti asmenys yra dalyvavę ir kituose renginiuose, juose buvo teikiamos padėkos“*. Rašte informuojama, jog *„renginyje dalyvavo keli šimtai žmonių“*.

13. Virginija Vingrienė buvo įtraukta į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatų sąrašą 45 numeriu, taip pat kelta kandidatė Justiniškių–Viršuliškių rinkimų apygardoje Nr. 7. Benius Rūtelionis buvo įtrauktas į kandidatų sąrašą taip pat tos pačios politinės partijos – 55 numeriu.

14. Pagal tyrimo metu surinktą medžiagą, V. Vingrienė Lazdijų krašto renginiuose lankosi reguliariai, nuo kadencijos pradžios. 2020 m. liepos 11 d. vykusiame renginyje „Šeštokų vasara“ dalyvavo kaip Seimo narė: apie tai pažymėta jos Seimo nario 2020 m. liepos 11 d. darbotvarkėje, kaip teigiama atsakyme, pakviesta tarti žodį taip pat kaip Seimo narė; šventės metu agitacija balsuoti rinkimuose vykdyta nebuvo; apie V. Vingrienės ar kitų dalyvių kandidatavimą Seimo rinkimuose taip pat neužsiminta. V. Vingrienės padėkų teikimas Lazdijų krašto bendruomenės nariams yra įprasta praktika, kaip nurodo pati Seimo narė ir Lazdijų kultūros centro atstovai, tai vykdyta ir anksčiau; kitų apčiuopiamos vertės turinčių daiktų asmeniškai V. Vingrienė renginio dalyviams neteikė; Seimo atributika pažymėti šokoladiniai gaminiai buvo skirti bendruomenei, o ne konkrečioms asmenims. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad ji nepažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies nuostatų.

15. Įvertinus tai, jog 2020 m. liepos 11 d. Benius Rūtelionis Lazdijų rajone vykusiame renginyje dalyvavo ne išskirtinai vieną kartą, o kaip įprastai: asmuo Lazdijų krašto renginiuose, kaip minima atsakyme, lankosi nuolatos daugelį metų; renginio metu jis buvo pristatytas kaip Lazdijų savivaldybės tarybos narys; Seimo rinkimai šventėje minėti nebuvo; B. Rūtelionis asmeniškai dovanų nedovanojo; agitacijos dalyvauti artėjančiuose Seimo rinkimuose neskleidė, laikytina, kad jis nepažeidė rinkimus reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų.

16. Pagal atsakymuose nurodytą ir viešai skelbiamą² informaciją, šventėje dalyvavo ir pasisakė ne tik LVŽS, bet ir kitų politinių partijų kelti kandidatai: Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio kandidatas Paulius Malžinskas, Lietuvos socialdemokratų partijos kandidatas Justas Pankauskas, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatas Vilius Semeška.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

Nepripažinti rinkėjų papirkimu 2020 m. liepos 11 d. Lazdijų rajone Šeštokuose vykusiame renginyje „Šeštokų vasara“:

1. Virginijos Vingrienės įteiktų padėkų šventės dalyviams ir saldainių bendruomenės šventei.
2. Beniaus Rūtelionio šventės dalyviams įteiktų organizatorių paruoštų dovanų.

Vedėja

Lina Petronienė

Darbuotoja

Milda Pocevičiūtė

---

² 2020 m. liepos 17 d. Lazdijų rajono laikraštis „Lazdijų žvaigždė“, Nr. 29 (1229).